

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

14. november 2006

Direktivforslag om erhvervelse af større aktieposter i finansielle virksomheder.

Forslag til ændring af 3. skadesforsikringsdirektiv (92/49/EF), livsforsikringsdirektivet (2002/83/EF) og direktivet om markedet i finansielle instrumenter - MIFID (2004/39/EF), genforsikringsdirektivet (2005/68) og i direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (2006/48/EF).

Resume

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bestemmelser om erhvervelse af større aktieposter i direktiver, der regulerer finansielle tjenesteydelser. Forslaget har til formål at gøre det lettere at erhverve større aktieposter i finansielle virksomheder i andre EU-lande.

1. Baggrund og indhold

Baggrunden for forslaget

Forslaget er fremsat den 12. september 2006. Forslagets hjemmel er Traktatens artikel 47, stk. 2 og 55. **KOM(2006)507**.

Ministrene opfordrede på det uformelle ECOFIN-rådsmøde den 11. september 2004 Kommissionen til at undersøge mulige hindringer for grænseoverskridende fusioner og virksomhedsovertagelser i den finansielle sektor.

Kommissionen offentliggjorde den 25. oktober 2005 et arbejdsdokument¹ om resultatet af en undersøgelse af grænseoverskridende konsolidering i den finansielle sektor. I undersøgelsen blev bl.a. peget på, at den grænseoverskridende konsolidering er lavere i den finansielle sektor end i andre sektorer.

Kommissionen mener, at en årsag hertil kan være, at de nationale tilsynsmyndigheders fortolkning af de gældende tilsynsmæssige egnethedskriterier hos erhververen er en barriere for den grænseoverskridende bankkonsolidering i EU. På denne baggrund har Kommissionen foretaget undersøgelser med udgangspunkt i Kreditinstitutdirektivets artikel 16 (direktiv 2000/12/EF).

¹ SEC(2005)1398.

Artikel 16 foreskriver, at enhver fysisk eller juridisk person, der påtænker direkte eller indirekte at komme i besiddelse af en "kvalificeret andel" i et kreditinstitut, forinden skal underrette de kompetente myndigheder herom med angivelse af størrelsen af den påtænkte kapitalandel. (I Danmark udgør en kvalificeret andel mindst 10 %.)

Der skal ligeledes gives meddelelse, hvis det påtænkes at forøge en besiddelse, så den når op på eller overstiger 20 %, 30 % eller 50 %², og hvis en finansiel virksomhed bliver datterselskab.

De kompetente myndigheder skal efter de gældende regler inden for en frist af højst 3 måneder behandle en ansøgning om tilladelse til at erhverve en aktiepost. Tilladelsen til erhvervelse eller forøgelse skal nægtes, hvis myndigheden under hensyn til nødvendigheden af at sikre en sund og forsigtig forvaltning ikke er overbevist om de nævnte personers hæderlighed og egnethed - "fit-and-proper". Denne beføjelse giver medlemslandene (de finansielle tilsynsmyndigheder) ret vide skønsmæssige beføjelser, herunder især mulighed for at stille betingelser og i sidste ende at modsætte sig, at en udenlandsk finansiel virksomhed overtager en finansiel virksomhed i det pågældende land

På grundlag af undersøgelserne har Kommissionen fremsat et forslag, hvor disse regler ændres for kreditinstitutter, livs-, skades- og genforsikringsselskaber, investeringsforvaltningsselskaber samt fondsmæglere.

Efter forslaget skal godkendelsesprocessen gøres mere gennemsigtig og smidig ved, at der indføres en maksimal frist på 30 arbejdsdage for behandlingen af ansøgninger om erhvervelse af større aktieposter og regler om tilsynsmyndighedernes mulighed for at modsætte sig overdragelsen. Ønsker myndigheden flere oplysninger, skal dette meddeles senest 5 arbejdsdage efter modtagelsen af ansøgningen. Oplysningerne skal gives til tilsynsmyndigheden inden 10 arbejdsdage. Fristen for behandlingen af ansøgningen forlænges med denne periode. Anmodninger om yderligere oplysninger forlænger ikke behandlingsfristen.

Ansøgningen skal indgives til tilsynsmyndigheden i det land, hvor den virksomhed, hvis aktie ønskes erhvervet, er indregistreret.

Myndighederne må ved behandlingen af ansøgningen alene lægge vægt på:

- 1) erhververens omdømme
- 2) de personers omdømme og erfaring, som i fremtiden skal lede den finansielle virksomhed

² I Danmark er grænserne 20 %, 33 % eller 50 %.

- 3) at erhververen er velfunderet set i lyset af den pågældende type finansiell virksomhed
- 4) om det "overtagne selskab" fortsat vil kunne opfylde sine forpligtelser
- 5) om der ved overtagelsen vil foreligge en øget mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Myndighederne skal offentliggøre en liste med de oplysninger, som vil blive krævet i forbindelse med behandlingen af ansøgningen. Kravene til oplysninger må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Hvis der behandles flere ansøgninger om aktieerhvervelse i samme selskab skal erhververne behandles på en ikke-diskriminerende måde.

Der indføres en procedure for, hvordan medlemslandenes myndigheder skal samarbejde. Tilsynsmyndighederne i aktieerhververens hjemland og i det land, hvor den finansielle virksomhed har fået tilladelse til at drive virksomhed (hjemlandet), skal arbejde tæt sammen. Herunder skal de på anmodning udveksle alle relevante oplysninger. Når erhververen kommer fra et 3. land, skal værtslandet som hidtil alene behandle ansøgningen.

Kommissionen foreslår, at den hurtigt skal kunne kræve kopi af de dokumenter, som tilsynsmyndigheden bygger sin afgørelse på. Dokumenterne skal være undergivet tavshedspligt for Kommissionens medarbejdere. Dokumenterne må alene benyttes til vurderingen af myndighedens afgørelse.

Det finske formandskab stiler mod en politisk aftale om forslaget inden årets udgang samt en vedtagelse i "1. læsning med Europa-Parlamentet".

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets har endnu ikke indledt behandlingen af forslaget.

3. Nærhedsprincippet.

Kommissionen anfører, at "målsætningerne med den foreslåede foranstaltning, nemlig indførelse af harmoniserede procedureregler og vurderingskriterier i hele Fællesskabet, ikke kan opfyldes i tilstrækkeligt omfang af medlemsstaterne og derfor bedre kan opfyldes af Fællesskabet. Direktivforslaget fastsætter de krav, der skal opfyldes for at opnå disse målsætninger, og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt til dette formål. I betragtning af kravet om ensartede regler i hele Fællesskabet blev et ændringsdirektiv, der fastsætter proceduren og kriterierne, anset for at være det bedst egnede instrument."

De gældende direktiver om finansielle tjenesteydelser indeholder allerede regler om godkendelse af større aktieoverdragelser. Formålet med forsla-

get er yderligere at lette grænseoverskridende virksomhedsopkøb i den finansielle sektor. Dette mål kan ikke opnås af medlemslandene alene.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

I medfør af § 61, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal enhver fysisk eller juridisk person, der påtænker direkte eller indirekte at erhverve en kvalificeret andel på 10 % eller derover, jf. § 5, stk. 3, i en finansiel virksomhed eller en finansiel holdingvirksomhed, på forhånd underrette Finanstilsynet. Finanstilsynet skal godkende den påtænkte erhvervelse. Det samme gælder ved en forøgelse af den kvalificerede andel, der medfører, at denne efter erhvervelsen vil udgøre eller overstige en grænse på henholdsvis 20 %, 33 % eller 50 % af selskabskapitalen eller stemmeretighederne, eller medfører, at den finansielle virksomhed eller den finansielle holdingvirksomhed bliver en dattervirksomhed.

En tilsvarende regel findes i § 10, stk. 1, i lov om værdipapirhandel m.v.

Forslaget berører ikke beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Forslaget har været forelagt EU-Specialudvalget for den finansielle sektor. På udvalgets møde den 26. oktober var der ikke bemærkninger til Kommissionens forslag.

6. Andre landes holdninger

De foreløbige tilkendegivelser om forslaget viser, at

- der er delte meninger om de foreslåede kriterier for undersøgelsen og godkendelsen af ansøgninger om aktieovertagelser,
- et stort antal lande ønsker, at fristen for behandlingen af ansøgninger om aktieerhvervelser bliver betydeligt længere, end Kommissionen foreslår,
- en række lande ønsker, at fristen først begynder at løbe, når samtlige oplysninger er modtaget,
- et meget stort antal lande ikke kan acceptere den del af forslaget, som giver Kommissionen ret til at få udleveret grundlaget for et afslag.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark kan

- tilslutte sig listen med kriterier, som kan indgå i behandlingen af en ansøgning,
- støtte, at det bør være lettere at erhverve større aktieposter i finansielle virksomheder i andre EU-lande,

- tilslutte sig en længere frist for behandling af ansøgninger, hvis det viser sig nødvendigt for at forslaget kan vedtages.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Procentgrænserne for godkendelse af erhvervelse af aktieposter i Lov om finansiel Virksomhed skal justeres. De foreslåede kriterier, der må anvendes ved behandlingen af ansøgninger, samt tidsfrister skal indarbejdes i Lov om finansiel Virksomhed og Værdipapirhandelsloven.

Godkendelsesproceduren for indenlandske aktieerhvervelser i finansielle virksomheder påvirkes ikke af forslaget.

Forslaget vil ikke medføre øgede omkostninger for Finanstilsynet ved behandlingen af ansøgninger.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

I det omfang barriererne for den grænseoverskridende konsolidering mindskes, vil det indre marked fungere bedre. Antallet af virksomhedsopkøb i den finansielle sektor må på denne baggrund forventes at tilnærme sig antallet af aktieopkøb og virksomhedsopkøb i andre brancher.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionen anfører, at forslaget ikke medfører nye administrative byrder. Angivelsen af de kriterier, som myndighederne skal lægge til grund samt listen med dokumentationskrav indebærer en lettelse for aktieerhververne og deres udarbejdelse af ansøgningen. Særligt fastlæggelsen af en samarbejdsprocedure for tilsynsmyndighedernes godkendelse af aktieoverdragelser vil kunne betyde en lettelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget

ECOFIN-rådet har vedtaget rådskonklusioner om grænseoverskridende virksomhedsopkøb i den finansielle sektor på møderne den 8. november 2005 og 5. maj 2006. Konklusionerne har været nævnt i Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne. Der er sendt et foreløbigt nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober – KOM(2006) - Bilag 1. Erhvervsudvalget - Bilag 29.